

	<p style="text-align: center;">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛІНГ»</p> <p>Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) Спеціальність: <u>072 Фінанси, банківська справа та страхування т</u> Рік навчання: <u>3 -й, семестр 5 -й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Фінанси, банківська справа та страхування</u> Мова викладання: <u>українська</u></p>
Лектор курсу	д.е.н., проф. Алескерова Юлія Володимирівна
Контактна інформація лектора (e-mail)	<u>alesk@vsau.vin.ua</u>, <u>aleskerovaaleskerova@gmail.com</u>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Фінансовий контролінг» є вибірковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції - 26 год.; практичні заняття - 24 год., самостійна робота - 100 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при проходженні практики, подальшому навчанні на другому (магістерському) рівні вищої освіти та фаховій діяльності.

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Фінансовий контролінг» забезпечує науково-теоретичну і методологічну основу для формування системи знань з конкретно-прикладних дисциплін, тому важливим є набуття практичних навичок та вмінь з даної дисципліни. Завдяки дисципліні «Фінансовий контролінг» забезпечується теоретико-методологічний зв'язок між загальнотеоретичною та прикладною підготовкою. Освітня компонента формує знання, уміння, навички та компетенції, необхідні для фахівця з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Фінансовий контролінг» є формування системи теоретичних і практичних знань і компетентностей щодо оцінки стану й механізмів здійснення фінансового контролінгу у сучасних умовах. Формування теоретичної та методологічно бази, необхідної для досягнення здобувачами належного рівня професійних знань, вмінь та навичок у галузі управління фінансами й аналізу фінансового контролінгу.

Завдання вивчення дисципліни

Вивчення сутності, цілей та засад фінансового контролінгу, організації фінансового контролінгу, оволодіння імплементацією інструментів оперативного і стратегічного контролінгу, постановкою систем управління витратами та вартісно-орієнтованого менеджменту, а також сучасними методами оцінювання результативності та фінансової діагностики компаній

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральними, загальними та фаховими компетентностями, зокрема:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та

групах, робота з інформаційними джерелами), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів).

План вивчення навчальної дисципліни

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		Лекційні заняття	Практичні заняття	
1	Контролінг як інструмент управління підприємством	2	2	10
2	Фінансовий контролінг: сутність, функції, принципи	2	2	10
3	Види фінансового контролінгу	2	2	10
4	Об'єкти фінансового контролінгу та їх класифікація	4	2	10
5	Методичний інструментарій фінансового контролінгу	4	4	15
6	Методи фінансового планування	4	4	15
7	Бюджетування як інструмент оперативного фінансового контролінгу	4	4	15
8	Контролінг інвестиційних проєктів	4	4	15
Разом		26	24	100

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Виконання індивідуального завдання є одним із важливих засобів підвищення якості підготовки майбутніх спеціалістів, які здатні застосовувати на практиці теоретичні знання, вміння та навички з даної навчальної дисципліни. Підготовка завдання передбачає систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань із дисципліни та застосування їх у процесі розв'язання конкретних економічних ситуацій, розвиток навичок самостійної роботи й оволодіння методикою дослідження та експерименту, пов'язаних із темою завдання. Індивідуальне завдання передбачає наявність таких елементів наукового дослідження: практичної значущості, комплексного системного підходу до вирішення завдань дослідження, теоретичного

використання передової сучасної методології та наукових розробок, наявність елементів творчості, вміння застосовувати сучасні технології. Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

Види самостійної роботи

№ п/п	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення	30	Щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка до лекційних та практичних занять (робота з інформаційними джерелами: опрацювання першоджерел)	20	Щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні завдання (презентації за даною проблемною тематикою, доповідь, реферат, наукове дослідження)	30	1 раз на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	20	1 раз на семестр	Тестування
Разом		100		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Алескерова Ю.В., Бельдїй А.М. Податковий контроль як основний елемент податкової системи. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2018. № 14. С. 118-122.
2. Алескерова Ю.В., Астапкевич А.О. Фінансовий контроль за страховими компаніями. *Інфраструктура ринку*. 2019. №29. С. 420-426.
3. Мулик Т.О. Оцінка стану та перспектив розвитку інвестиційної діяльності підприємств України. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. № 7. 2019. С. 46-56.
4. Мулик Т. О. Методичні підходи до аналітичного забезпечення управління доходами. *Агросвіт*. 2020. № 6. С. 77–86. DOI: 10.32702/2306-6792.2020.6.77
5. Aleskerova Y., Kolomiets M., Karpinskyi Y. Financial planning in the enterprise as a method of minimizing financial risks. *Інфраструктура ринку*. 2024. Вип. 78. . С.53-58. DOI: <https://doi.org/10.32782/infrastruct78-10>.
6. Птащенко Л., Сержанов В. Фінансовий контролінг. Підручник. Центр учбової літератури. Київ. 2016. 344с.

Додаткова література

1. Алескерова Ю.В., Терещук І. О. Особливості формування системи контролінгу ризиків на підприємствах. *Інфраструктура ринку*. 2018. № 26. С.357-361.

2. Алескерова Ю.В., Ременюк А.Р. Управління фінансовими ресурсами державних підприємств. *Причорноморські економічні студії*. 2018. № 30. Ч. 2. С. 45-47.
3. Брутян К. С. Організація та функціонування системи ризик-менеджменту в банку. *Інноваційна економіка*. 2010. № 3. С. 239 - 243.
4. Відлацький В. Олійник А. Сучасний стан міжбанківських кредитних операцій та їх дієвість у забезпеченні ліквідності банківської системи України. *Кримський економічний вісник*. 2014. № 3(10). С. 14–17.
5. Гуцаленко Л.В., Мулик Т.О. Внутрішній аудит та діагностика в системі державного фінансового контролю та управління діяльністю бюджетної установи. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. № 4. 2018 (32). С. 31-45.
6. Aleskerova Y., Fedoryshyna L. Assessment of the impact of external financial risks on enterprise activities. Financial mechanism in the system of economic vectors of development of Ukraine : Scientific monograph. Riga, Latvia: “Baltija Publishing”, 2023. P. 1-31. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-291-3-1>.
7. Aleskerova, Y., FedoryshynaL. Financial management activities of enterprises in the modern economic conditions. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2024. №10(3). P. 58-68. <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2024-10-3-58-68>.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
4. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL:<http://www.nssmc.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Міністерства фінансів. URL:<http://www.minfint.gov.ua>
6. Офіційний сайт Світового банку. URL:<http://www.worldbank.org>
7. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/sector-financial>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

№ п.п.	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Присутність на лекційних заняттях	5
2	Робота на практичних заняттях	10
3	Виконання контрольних робіт, тестування	10
4	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	5
Всього за атестацію 1		30
Атестація 2		
1	Присутність на лекційних заняттях	5
2	Робота на практичних заняттях	10
3	Виконання контрольних робіт, тестування	10
4	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	5
Всього за атестацію 2		30
Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності		10
Підсумкове тестування		30
Разом		100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до заліку. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	зараховано
75-81	C	
66-74	D	зараховано
60-65	E	
35-59	FX	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни